

OBSAH

Na úvod	5
Literatúra	6
SLOVANSKÁ PREDFEUDÁLNA KULTÚRA A SLOVESNOSŤ (do r. 800)	
1. Predfeudálna spoločnosť a kultúra	8
Literatúra	8
2. Ústna slovesnosť v predfeudálnom období	8
Literatúra	9
STREDOVEKÁ LITERATÚRA (800—1500)	
1. Ideový a umelecký charakter stredovekej literatúry	12
Literatúra	17
2. Slovenská stredoveká literatúra (800—1500)	18
I. <i>Pokus o formovanie stredovekej literatúry (800—1000)</i>	19
0. Úvod	19
Literatúra	19
1. Na prahu stredovekej literatúry (800—863)	19
Literatúra	19
2. Staroslovienska literatúra (863—1000)	20
Veľkomoravské umenie	27
Literatúra	27
3. Ústna slovesnosť v ranofeudálnom období	28
Literatúra	29
II. <i>Nové konštituovanie stredovekej literatúry (1000—1500)</i>	29
0. Úvod	29
Literatúra	34
1. Zrod stredovekej literatúry (1000—1300)	35
Úvod	35
Doznievanie staroslovienskej cirkevnej literatúry	35
Začiatky latinskej cirkevnej literatúry	35
Poézia 35 Hymny	35
Próza 36 Legendy 36 Odborná próza	37
Dráma 38 Mysteriové a legendové hry	38
Prejavy šľachtickej literatúry v domácom a latinskom jazyku	39
Próza 39 Anály a kroniky	39
Literatúra	40
2. Rozkvet stredovekej literatúry (1300—1450)	41
Úvod	41
Rozmach latinskej cirkevnej literatúry	41
Poézia 42 Pisárske veršičky	42
Próza 42 Vieroučná, bohoslužobná a mravoučná próza	42
Odborná próza	43
Dráma 45 Mysteriové a pašiové hry	45
Začiatky slovenskej cirkevnej literatúry v češtine (slovakizovanej češtine)	46
Poézia 46 Hymnické piesne a veršované modlitby slovenskej proveniencie	46
Pisárske veršičky	47
Próza 47 Vieroučná, bohoslužobná a mravoučná próza	47
Odborná próza 48 Zápisy svetských literárnych žánrov	48

- Dráma 48
 - Formovanie latinskej svetskej literatúry 49
 - Poézia 49 Vagantská poézia 49
 - Próza 52 Satiry, pamflety a paródie 52 Mravoučná a zábavná próza 53
 - Exemplá 53 Cestopis 54 Odborná próza 54
 - Literatúra v šľachtickom feudálnom prostredí 55
 - Poézia 56
 - Próza 56 Mravoučná a zábavná próza 56 Vecná próza 56
 - Vznik mestskej literatúry 57
 - Poézia 57
 - Próza 57
 - Dráma 58
 - Literatúra 58
 - 3. Ústup stredovekej literatúry (1450—1500) 60
 - Úvod 60
 - Latinská a slovenská cirkevná literatúra 61
 - Poézia 61
 - Próza 62 Latinská a slovenská vieroučná, bohoslužobná a mravoučná próza 62
 - Odborná próza 63
 - Dráma 64
 - Šľachtická literatúra 64
 - Poézia a próza 64
 - Mestská literatúra 65
 - Poézia 65
 - Próza 66 Mravoučná a zábavná próza 66 Odborná a vecná próza 67
 - Dráma 69
 - Ohlasy literárneho humanizmu a renesancie 69
 - Slovenské stredoveké umenie 70
 - Literatúra 70
 - 4. Ústna ľudová slovesnosť vo feudálnom období 71
 - Poézia 71
 - Próza 71
 - Archaická podoba folklórnych žánrov 72
 - Ľudová rozprávky a stredoveké literárne žánre 75
 - Literatúra 75
- RENEŠANČNÁ A HUMANISTICKÁ LITERATÚRA (1500—1650)**
1. Ideový a umelecký charakter renesančnej a humanistickej literatúry 78
 - Literatúra 88
 2. Slovenská renesančná a humanistická literatúra (1500—1650) 89
 - 0. Úvod 90
 - Literatúra 93
 - 1. Začiatky renesančnej a humanistickej literatúry (1500—1540) 94
 - Úvod 94
 - Poézia 95 Slovenská náboženská poézia 95 Svetská poézia 98 Latinská 101
 - príležitostná poézia 98 Slovenská svetská poézia 98
 - Próza — Vecná a odborná próza 99
 - Dráma 100
 - Literatúra 100
 - 2. Rozkvet renesančnej a humanistickej literatúry (1540—1620) 101
 - Úvod 101
 - Poézia 104 Slovenská náboženská poézia 105 Náboženské časové piesne 105
 - Duchovná didakticko-reflexívna lyrika 106 Duchovná lyrika 106 Svetská poézia 114
 - Latinská humanistická poézia a jej žánre 114 Občiansko-politické poézia 115
 - Epigramy 125 Satiry 134 Príležitostná lyrika 134 Slo-

venská renesančná svetská poézia a jej žánre 135 Historické piesne 136
Didakticko-reflexívna lyrika 140 Lúboštná lyrika 140
Próza 145 Náboženská próza 145 Umelecká próza 146
Denníky a cestovné denníky 146 Mravoučná a zábavná próza 147 Vecná
a odborná próza 147
Dráma 151 Duchovné školské hry 152 Renesančná biblická dráma 152

Literatúra 157

3. Doznievanie renesančnej a humanistickej literatúry (1620—1650)

161

Úvod 161

Poézia 163 Slovenská náboženská poézia 164 Duchovná a časová lyrika 164
Svetská poézia 170 Latinská humanistická poézia a jej žánre 170 Príle-
žitostná lyrika 171 Občiansko-politická poézia 172 Slovenská svetská
poézia a jej žánre 177 Historické a zbojnícke piesne 177 Didakticko-reflexív-
na lyrika 179 Žartovná, satirická a ekonomická lyrika 179

Próza 181 Náboženská próza 181 Umelecká próza 182 Vecná a odborná
próza 182 Dráma 183

Slovenské renesančné umenie 184

Literatúra 185

4. Ústna ľudová slovesnosť v renesančnom období 186

Poézia 186

Próza 191

Ostatné žánre 192

Literatúra 193

BAROKOVÁ LITERATÚRA (1650—1780)

1. Ideový a umelecký charakter barokovej literatúry 196

Literatúra 206

2. Slovenská baroková literatúra (1650—1780) 207

0. Úvod 207

Literatúra 212

1. Začiatky barokovej literatúry (1650—1680) 214

Úvod 214

Poézia 217 Slovenská náboženská poézia 217 Svetská poézia 220 Latinská
poézia a jej žánre 228 Slovenská poézia a jej žánre 220 Historická veršovaná
epika a časová poézia 220 Jarmočná veršovaná epika a lyrika 223 Didakticko-
reflexívna lyrika 223

Próza 228 Náboženská próza 228 Umelecká próza 228 Memoárová a cestopisná
próza 229 Zábavná próza 242 Odborná próza 242

Dráma 244 Školské hry 244 Veršované dialógy alebo dialogické scény 247

Literatúra 247

2. Rozkvet barokovej literatúry (1680—1750) 249

Úvod 249

Poézia 253 Slovenská náboženská poézia 253 Svetská poézia 256 Latinská
poézia a jej žánre 256 Slovenská poézia a jej žánre 258 Historická veršovaná
epika 258 Didakticko-reflexívna lyrika 259 Sociálna, vojenská, žartovná,
satirická a lúboštná lyrika 259 Rukopisné spevníky a zborníky (koniec
17.—prvá polovica 18. stor.) 261

Próza 264 Náboženská próza 264 Umelecká próza 265 Memoárová a cestopisná
próza 265 Zábavná próza 273 Odborná próza 273 Občiansko-politické školské
dizertácie a dišputy 273 Encyklopedické diela 273 Filozofia, história, topo-
grafia, zemepis, cirkevné a kultúrne dejiny 276 Jazykoveda, rétoriky a po-
etiky 277 Literárna história 277 Národné obrany a chvály, úvahy o národ-
nom jazyku, jeho obrany a chvály 278

Dráma 280 Duchovné, polosvetské a svetské školské hry 280 Neveršované
a veršované dialógy alebo dialogické scény 282

Literatúra 282

3. Ústup barokovej literatúry (1750—1780) 285

Úvod 285

Poézia 289 Slovenská náboženská poézia 289 Svetská poézia 291 Latinská poézia a jej žánre 291 Slovenská poézia a jej žánre 293 Príležitostná poézia 293 Didakticko-reflexívna lyrika 294 Ostatné poetické žánre 302 Sociálna, vojenská a zbojnícka poézia 302 Žartovná, satirická, parodická a paškvilová poézia 306 Lúboštná poézia 307 Jarmočná veršovaná epika 316 Veršované anekdoty, facécie, žartovné historky, exemplá, poviedky a bájky 316 Rukopisné spevníky a zborníky (druhá polovica 18.—začiatok 19. stor.) 318

Próza 320 Náboženská próza 320 Umelecká próza 320 Memoárová a cestopisná próza 321 Žánre latinskej a slovenskej zábavnej prózy 321 Exemplá, bájky, poviedky, anekdoty, facécie a žartovné historky v rukopisných zborníkoch 322 Európske stredoveké, renesančné a barokové látky v slovenskej mravoučnej a zábavnej próze 324 Sentimentálne, exotické a dobrodružné poviedky 325 Ľudové knižky 327 Vecná a odborná próza 327 Žánre odbornej prózy 327

Dráma 330 Duchovné, polosvetské a svetské školské hry 330 Latinské a slovenské neveršované a veršované dialógy alebo dialogické scény 330 Divadlo na Slovensku 331

Slovenské barokové umenie 332

Literatúra 332

4. Ústna ľudová slovesnosť v barokovom období 335

Poézia 335

Próza 339

Dráma 344

Vzťahy medzi ústnou ľudovou slovesnosťou a písanou literatúrou 345

Literatúra 345

Zoznam vyobrazení 347

Register autorov a diel 350